

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v. de heer drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)
20 februari 2019	Reactie consultatie conceptwetsvoorstel maatschappelijke organisaties	GvJ	-

Doorkiesnummer
020-3010302

Geachte heer Dekker,

De Commissie MKB van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), hierna Commissie, heeft kennisgenomen van het voorliggende conceptwetsvoorstel "Wet transparantie maatschappelijke organisaties". De Commissie heeft begrip voor de achtergronden van het conceptwetsvoorstel en onderschrijft het belang van het voorkomen dat de financiering van maatschappelijke organisaties gepaard gaat met onwenselijke beïnvloeding en misbruik van vrijheden die hier in Nederland gelden. Wel heeft de Commissie een aantal op- en aanmerkingen bij het voorliggende conceptwetsvoorstel.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

1. Transparantie financiering van maatschappelijke organisaties

Algemeen

Het doel van de meeste stichtingen, verenigingen en kerkgenootschappen is, zoals in de memorie van toelichting is opgenomen, begunstiging van maatschappelijke doelen en zingeving. Dit wordt mogelijk gemaakt door bijdragen, giften en verstrekkingen in natura. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het in stand houden van sportverenigingen, monumenten en kerken. In de overgrote meerderheid van gevallen betreft dit legale financiering die cruciaal is voor het bereiken van de doelstellingen door de maatschappelijke organisatie.

Met name bij lokale maatschappelijke organisaties is het behalen van doelstellingen vaak afhankelijk van de enkele gulle gever van een substantieel bedrag, die in veel gevallen er geen behoefte aan heeft dat zijn of haar naam bekend wordt gemaakt. De Commissie vreest dat het huidige conceptwetsvoorstel van grote invloed is op lokale initiatieven.

Privacy

In paragraaf 4 "privacy" wordt gesteld dat om te voldoen aan artikel 5 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) slechts de naam van de donateur en zijn woonplaats openbaar wordt gemaakt. De definitie van persoonsgegevens in artikel 4 lid 1 van de AVG luidt echter; "alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon". Het moge duidelijk zijn dat een gulle gever in een kleine gemeenschap, waarvan de naam en woonplaats worden gepubliceerd, eenvoudig te herleiden is tot een natuurlijk persoon. Hierbij is de vraag te stellen of dit noodzakelijke is voor het bereiken van het doel van de wet.

Ontwijking door buitenlandse rechtsvorm

In de bij de Memorie van toelichting aangehaalde brief (2017/2018 29614 nr. 71) van de ministers voor rechtsbescherming en van sociale zaken en werkgelegenheid wordt de vrees geuit dat een transparantieplichting wordt ontlopen door te kiezen om de activiteiten in een buitenlandse rechtsvorm te verrichten. De ministers zeggen in de brief toe te bezien of dergelijke organisaties met een buitenlandse rechtsvorm onder de transparantieplichting kunnen worden gebracht. De Commissie ziet in het huidige conceptwetsvoorstel niet hoe dit is opgepakt. De vrees is dat de goedwillende organisaties met de negatieve effecten van dit conceptwetsvoorstel worden opgezadeld, terwijl de relevante organisaties de dans ontspringen.

Adviezen van de Commissie

- Gezien de te verwachten negatieve effecten voor goedwillende maatschappelijke organisaties en het ontbreken van relevant nut voor het publiek, adviseert de Commissie om, wanneer er een verplichting tot het publiceren van grotere donaties wordt ingevoerd, dit te beperken tot het jaarlijks aanleveren van een overzicht van donaties bij een overheidsinstantie.
- Voor wat betreft de in het conceptwetsvoorstel in artikel 2 lid 10 in een algemene maatregel van bestuur op te nemen vrijstelling, adviseert de Commissie om aansluiting te zoeken bij de vrijstelling voor commerciële stichtingen, zij het met een lager bedrag. De vrijstelling zou bijvoorbeeld kunnen gelden “voor de maatschappelijke organisatie waarvan het totale bedrag van de baten niet meer bedragen dan de helft van het in artikel 2:395a lid 1b bedoelde bedrag”.

2. Transparantie balans en staat van baten en lasten van stichtingen

Inhoud van de te publiceren stukken

In het conceptwetsvoorstel wordt de link gelegd tussen de “commerciële stichtingen” die op dit moment al hun jaarstukken bij de Kamer van Koophandel deponeren en de overige stichtingen. De Commissie constateert echter dat bij de “commerciële stichting” titel 9 van boek 2 BW van toepassing is. Daartegenover heeft artikel 2:10 lid 2 BW het over een balans en staat van baten en lasten, zonder verdere specificatie. Dit kan tot gevolg hebben dat sommige stichtingen alleen totalen in hun publicatiestukken opnemen.

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) wordt in de jurisprudentie en in de overleggen met uw ministerie erkent als de autoriteit in Nederland op het gebied van verslaggeving. De RJ heeft ook diverse Richtlijnen uitgevaardigd welke in de praktijk door veel stichtingen worden gebruikt. Het betreft;

- RJ 640 Organisaties zonder winststreven
- RJ 650 Fondsenwervende organisaties
- RJk C1 Kleine organisaties zonder winststreven
- RJk C2 Kleine fondsenwervende organisaties

Het door alle stichtingen toepassen van een van deze richtlijnen bevordert het level playing field en de transparantie en vergelijkbaarheid voor de gebruikers.

Het feitelijke deponeren

Op dit moment dienen micro- kleine- en de meeste middelgrote vennootschappen hun publicatiestukken als Standard Business Reporting (SBR) te deponeren. Dit kan via een intermediair maar ook zelf door middel van een onlineservice bij de Kamer van Koophandel. Een en ander is gebaseerd op het “Besluit elektronische deponering handelsregister”.

De Commissie kan zich voorstellen dat de deponeringen van de niet commerciële stichtingen ook onder dit besluit gaan vallen, hetgeen echter wel enige consequenties heeft. Naast wetstechnische aanpassingen zal het elektronisch deponeren van de balans en staat van baten en lasten ook invloed hebben op bijvoorbeeld;

- De inrichting van het Handelsregister om via Digipoort en via onlineservice de publicatiestukken van niet-commerciële stichtingen te ontvangen.
- Eventuele aanpassingen van de NT Taxonomieën, afhankelijk van de vereiste inhoud van de deponeringen.
- Aanpassing van private software voor het rechtstreeks via Digipoort deponeren door intermediairs.

Hierbij kan een tijdsprobleem ontstaan omdat alle SBR-gremia op dit moment volop doende zijn met de aankomende verplichting van beursfondsen en andere grote vennootschappen om met ingang van boekjaar 2020 als SBR te deponeren.

Adviezen van de Commissie

- Het lijkt de Commissie noodzakelijk dat nader vorm wordt gegeven aan de inhoud van de publicatiestukken, bij voorkeur door het aansluiten bij bestaande Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.
- Het is volgens de Commissie noodzakelijk om tijdig te overleggen met het SBR-programma binnen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het handelsregister van de Kamer van Koophandel, zodat de feitelijke deponering tijdig mogelijk is.
- Voor wat betreft de in het conceptwetsvoorstel voorgestelde artikel 2:299b lid 6 BW in een algemene maatregel van bestuur op te nemen vrijstelling, adviseert de Commissie om aansluiting te zoeken bij de vrijstelling voor commerciële stichtingen, zij het met een lager bedrag. De vrijstelling zou bijvoorbeeld kunnen gelden “voor de stichting waarvan het totale bedrag van de baten niet meer bedragen dan de helft van het in artikel 2:395a lid 1b bedoelde bedrag”.

Hoogachtend,

S.L. Visser RA
Voorzitter Commissie MKB van de NBA

Contactpersoon NBA:
De heer H. van Campen AA RB
h.vancampen@nba.nl
020-3010392

